

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačati 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.

Poslamske številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 293.

V Ljubljani, v petek 22. decembra 1899.

Letnik XXVII

Državni zbor.

Dunaj, 21. dec.

Srečno novo leto?

Sinoči okoli 7. ure je predsednik dr. pl. Fuchs zaključil sejo z besedami: Danes ne morem naznaniti dneva prihodnje seje. Dan in dnevni red naznanim pismeno. Dovolite mi še nekaj besed. Pred božičnimi prazniki smo in vsi hitite k domačemu ognjišču, da v krogu svojih družin praznujete božični praznik. Dovolite mi, da Vam vsem voščim vesele praznike in srečno novo leto. Naj bi se bodoče leto bolje in srečneje izteklo, nego tekoče; to želim Vam in sebi! Na veselo svidenje! (Živahna pohvala.)

Kdo bi ne pritrdil tem pristranim besedam občesposlovanega predsednika poslanske zbornice? Veselo in srečno novo leto želimo vsem in vsakemu, želimo pa je tudi državi, ki skoraj že tri leta kakor ladja brez krmila drvi v negotovo bodočnost. Ali pa so utemeljene nade, da boče novo leto veselejše in srečnejše od sedanjega? Ali se pomirijo duhovi in vzhaja li že zvezda sprave med narodi avstrijskimi? V politiki sicer ne obvelja beseda „nikolje“, vendar sedanjí parlamentarni vzduh ne obeta lepega političnega vremena v novem letu.

Sence § 14. se vlečejo nad parlamentom, zadnji dogodki so jako ohladili prijazne odnose med strankami na desnici in že na vidiku je spravno ministerstvo, ki boče češko-nemško vprašanje postavilo kot prvo točko na dnevni red, a Jugoslovane pustilo kot „naráznik“ med nemškim in italijanskim pritiskom.

Sicer se je včeraj po daljšem času zopet sošel izvrševalni odbor desnice, da bi sklenil skupno izjavo proti strupenim napadom levičarskih glasil. A taka skupna izjava je mogoča le tedaj, ako je desnica edina glede taktike. Zato je prišlo v razgovor vprašanje, ali bi Čehi po odstopu grofa Claryja opustili obstrukcijo proti že znanim nujnim vladnim predlogam. Češki zastopniki so se konečno toliko udali, da bi ustavili obstrukcijo, ako tudi levičarji zastavijo svoje glaso-ve za nujne potrebe in ne prepuste vse odgovornosti samo desnici. Toda levičarski generali, ki so ob enem zborovali, so odklonili ta predlog. Tako so se prijatelji in nasprotniki razšli, ne vedé, kedaj se zopet srečajo na bojišču. Za silo se je desnica zopet našla, in to je edino dobro znamenje, da levičarji še niso na konju.

Z dežja pod kap.

To je uspeh grofa Claryja trimesečna zveza z levico. Priznati moramo, da je grof Clary kavalir v najboljšem pomenu besede, uradnik, ki zvesto služi svojemu gospodu, in da se je pošteno trudil za mir in spravo v parlamentu. Z dostojanstvom in resignacijo je zadnje dni prenašal, težko breme svoje misije. In še včeraj mej sejo se je približal k dr. Foštu, vodji levega krila češke legije, da bi uglasil pot svojemu nasledniku, dr. vit. Witteku. Osebnega sovražnika grof Clary gotovo ni imel v zbornici. Toda vse kaže, da je bil grof Clary novinec na velikem političnem odru in ni poznal zakulisnih intrig, niti zapletenega

parlamentarnega ustroja. Ko je preklical jezikovni naredbi, zdrčal je na poševni ploskvi z nevtralnega stališča proti levici, ki se ga je oklenila s krčevitimi rokami in ga — udušila. Češki poslanci so hoteli in morali imeti primerno zadoščenje. Grof Clary je to dobro slutil, a računal je, da se desnica razbije in da se v vrtincu dogodkov ustali nova večina iz Poljakov, kat. ljudske stranke in zmernejših življev na levici. Toda ta načrt se je žalostno izjalovil. Češki Buri niso bili osamljeni. Desnica se je bila že toliko uživel, da je odbila najhujše navale in zasledila nevarne ovaduhe. Njena deviza je bilo: „Getrennt marschieren, vereint schlagen!“ Levičarski generalni štab je prezrl dejstvo, da ima desnica že svojo preteklost, svojo tradicijo, svoj program, in da ni kopica slučajno nametnega kamenja na državni cesti.

Od dne do dne se je grof Clary zapletal v levičarske mreže in v zadnjem trenutku so ga zapustili njegovi „zvesti“ prijatelji in svetovalci na levici. Ti so ga pregovorili, da se je odpovedal § 14. in da je odložil najboljše orožje proti opoziciji desnice in obstrukciji češkega kluba. Ko pa se je približal zadnji čas, da mu levica pomaga iz zagate in glasuje za nujne potrebe, odrekli so mu pomoč. Dr. Lecher je s svojim govorom v nagodbenem odseku proti porazdelitvenemu zakonu zabil zadnji žebelj v Claryjevo krsto. To so dejstva, katerih levičarji navzlic vsem prisiljenim slavospevom na grofa Claryja ne morejo utajiti. Grof Clary je žrtev levičarskih intrig in politične sebičnosti njegovih neodkritosrčnih prijateljev. Ti so več krivi, nego grof Clary, da se je zopet ustavil parlamentarni voz in se zopet prične doba samih provizorijev.

„Bogastvo“ katoliške cerkve.

Značaj cerkvenega premoženja.

Nasprotniki imenujejo cerkveno premoženje „mrtvo roko“, zato ker ne menjuje posestnika kakor zasebno imetje temu trajno ostane pri isti pravni osebi. — Toda navzlic tej stalnosti cerkvenega premoženja je naravnost zlobno primerjati je mrtvemu kapitalu in govoriti o „nevarnosti za narodno gospodarstvo, ki preti iz kupčenja tolikega premoženja“. Cerkevno premoženje je po svojem značaju prava narodova posest. Razni cerkveni zbori so opetovano povdarjali, da ima biti cerkveno premoženje „delež siromakov“ (patrimonium pauperum), nakladali so duhovnikom dolžnost, da dohodke iz cerkvenih beneficijev, v kolikor jim niso potrebni za življenje, (bona superflua) porabijo v podporo revežev, in da jim v svojih oporokah vsaj tretjino svojega premoženja zapuste. — Koliko korist ima ljudstvo od raznih cerkvenih zavodov n. pr. dijaških semenšč, omenjamo le mimogrede.

Ozrmo se tu le na tiste osebe, ki uživajo dohodke (sicer jako borne) cerkvenega premoženja. Kedo jih dobiva? Duhovniki in redovniki, sinovi prostega naroda in sicer večinoma iz najrevnejših slojev njegovih, po katerih pride zopet veliko denarja med ljudstvo. In vedno novi udje naroda pridejo do uživanja tega

premoženja. Seveda raznim pohlepnim židom, brezverskim socijalnim demokratom in dolgoprstim časnikarjem je ta del narodnega premoženja nedostopen. Od tod jeza in blede zavist!

„Slov. Narod“ se drzne dokazovati, da cerkev ne potrebuje premoženja, „ker kraljestvo božje ni od tega sveta“. To je resnično. A vendar je vsaj na svetu in obstoji iz navadnih ljudi, ki imajo svoje potrebe, ki morajo jesti, piti, oblačiti se in nekje stanovati. Zato pa potrebujejo denarja. Cerkev je od prvega svojega začetka imela lastno premoženje, zlasti zato, da si je ohranila neodvisnost v izvrševanju svojega poklica. Sicer bi liberalni državniki a la Bismarck v časih konflikta med cerkvijo in državo kmalu skovali kak „Brodkorbgesetz“, da stro odpor duhovstva!

Bogata cerkev in — „siromašni židje“.

Koliko hinavstva tiči v liberalnih tožbah „o kolosalnem premoženju mrtve roke“, kaže najbolj kratka primera cerkvenega premoženja z židovskim. Po uradnih izkazih je v Avstriji nad sto židovskih milijonarjev. Od teh pa nimajo posamezniki morda samo en milijon, temuč dunajski Rothschild sam ima 2000 milijonov, to je skoraj šestkrat toliko, kolikor ima cerkev premoženja po vsej Avstriji. Baron Königswarter, ki je umrl pred tremi leti, je zapustil čez 109 milijonov gld., žida Reitzes-a cenijo na 200 milijonov, veletržca Gutmana nad 100 milijonov gld. Vseh 17 avstrijskih bank, ki dajejo na leto 30 milijonov dobička, je v židovskih rokah, vseh 60 zavarovalnih društev (izvzemši dve), ki so v Avstriji, imajo židje v oblasti. Češki socijolog Rudolf Vrba v knjigi „Narodni sebeočrana“ podaje strašno podobo o finančni velesili židovstva v Avstriji. To so rane na telesu naše družbe! „Slov. Narod“ pa pritiska „siromašne žide“ na svoje srce, se huduje nad krščanskimi socijalcí, „ki jih preganjajo“, in hujska zoper katoliško cerkev, ki je s svojim malim premoženjem vedno pospeševala kulturni razvoj in blagostanje našega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. decembra.

Deželni zbori se snidejo večinoma 29. decembra h kratkemu zasedanju, v katerem se odobri deželni proračunski provizorij, le razprava v češkem, nižje-avstrijskem in morda tudi gališkem deželnem zboru bo trajala nekoliko dalj časa. Na imenovani dan, danes teden, snidejo se k izrednemu zasedanju vsi deželni zbori razun goriškega, dalmatinskega, isterskega in tržaškega. V goriškem dež. zboru še niso take razmere, kakršnih si žele Italijani in vlada, v poslednjih treh pa ni nakupčenega toliko dela, da bi se morali sniti istodobno z drugimi deželnimi zastopi, ali se pa vlada boji, posebno v dalmat. zastopu njej neljubih razprav. Največjo pozornost bodo obračali avstrijski politiki na razpravo v češkem in deloma tudi v moravskem deželnem zboru, kajti tu se bo prav za prav reševala avstrijska kriza. Prične se na-

mrež takoj v početku zasedanja pravna akcija mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki, a je že sedaj kaj malo upanja na povoljen uspeh, kajti konservativni veleposestniki se upravičeno branijo odstopiti svojim liberalnim kolegom kar dvajset mandatov v deželni zastopi.

Ministerska kriza bo rešena morda že danes, gotovo pa jutri pred odhodom cesarja v Wallsee. Vlada je včeraj vsprejel oba kabinetna načelnika, sedanjega in novega v posebni avdi-jenci ter pri ti priliki podelil Claryju veliki križ reda sv. Štefana. Dosedanji kabinetni načelnik podpiše baje samo še zakona o regulaciji služabniških plač in pa o odpravi časniškega in koledarskega kolka, vse druge zadeve, ki jih je treba uveljaviti s pomočjo paragrafa 14., pa prepusti svojemu nasledniku vit. Witteku. Mej te spada v prvi vrsti nagodbena predloga, porazdelitveni zakon, proračunski provizorij in pa zakon glede vojaških novincev. Kvoto določi krona, in sicer, kakor se sedaj trdi, samo za dobo šestih mesecev. Vse te naredbe objavi dunajski uradni list 28. ali 29. t. m. s podpisi novih kabinetnih članov.

Časniški in koledarski kolek odpravljenu. Vendar-le! Težko je šlo in avstrijski časnikarji so že dvomili, da se jim uresniči ta želja in odpravi ta zastareli davek nižjim slojem v korist. Kakor smo poročali, gospodska zbornica sprva ni kazala prav nikake volje v tem oziru, pod pretvezo, da vlada nima pokritja za odpravljeni dohodek v znesku 2½ milijona, se je hotelo zavleči celo stvar vsaj še za jedno leto. A zmagal je silen pritisk, ki je bil neki tolik, da je celo poslavljajočega se Claryja privedel do tega, da je opozoril zborničnega predsednika na nujnost te zadeve in v seji budgetne komisije izražal popolno isto menje. Še le potem je šla zadeva svojo redno pot. A celo pri končni razpravi bi bili nekateri posebni »prijatelji« ljudstva radi zavlekli rešitev tega vprašanja, ter so v to svrhu stavili nekaj predlogov, s katerimi se vlada ni strinjala; tako so mej drugim nekateri člani zahtevali, naj se razžaljenja po časnikih izločijo iz jurisdikcije porotnih sodišč. Ti nasveti končno niso prodrli drugače nego v podobi resolucij in le tako je upanje, da vlada svoje nespremenjene predloge o odpravi časniškega in koledarskega kolka ne »pozabi« predložiti cesarju v potrjenje.

Germanizacija poljske mladine na Poznanjskem. Pruski statistični urad je izdal, kakor poroča »Köln. Volkszeitg«, izkaz o anal-fabetih v Prusiji, iz katerega je razvidno, da je ravno mej Poljaki največ takih revežev, da v nekaterih okrajih so analfabeti le mej Poljaki. Temu se seveda ni čuditi. Doma, v cerkvi in na ulici duje otrok le poljščino, mej seboj govore otroci le poljski jezik in nemščina jim je vedno popolno tuj jezik. V dveh, treh letih šolskega obiska si pridobé otroci le z največjo težavo nekaj vednosti, ki jo pa pozneje takoj izgube, poljščine in drugih predmetov v tem jeziku se niso učili, nemščino in na njeni rahli podlagi pridobljene znanosti pa pozabijo v par mesecih. Popolnoma jednako je z veroukom. Verouk se mora poučevati v »blaženi« nemščini. Kaki uspehi se morejo doseči tem potom, je lahko umljivo. Po preteku nekaj časa je poljska mladina skoro nevedna v verskih zadevah. Pouka v nemščini niso nikdar umeli, v poljščini se ga pa ne smejo učiti. To se pa godi sistematično in vzgajajo se analfabeti mej Poljaki z dvojnimi nameni. Prvič zato, ker hočejo namenoma pokazati »svoje glavne« Poljake kot največje neolikance na celem božjem svetu, drugič pa hočejo s tem čim najbolj udariti poljske katolike, o katerih jim je znano, koliko da trpe vsled pruskega ponemčevalnega sistema.

Angleške naselbine v Avstraliji in sedanja vojska. V svoji velikanski zadregi stika sedaj angleška vlada po vseh kotih in krajih, kje bi našla še kaj moči, da jih pošlje na južno-afriško bojišče. Stalna armada je do mala vsa porabljena, da celo posadke v posamnih obmorskih angleških mestih so že pozvane nad Bure. Sedaj je angleška vlada pozvala na boj v Južno Afriko tudi avstralske naselbine ter jim naročila, naj pošljejo tje svoje bojovnike. A pri tem poskusu se je grozno opekla. Vsi ondodni zastopi, mej temi celo oni državice Viktorija, so se najodločneje uprli taki zahtevi. »Mi slobodni možje, glasi se v govoru jednega teh zastopnikov, naj bi pošiljali svoje sinove v boj proti ljudstvu, ki se bori

za samostojnost in slobodo? In za koga naj se bore naši sinovi? Morda za nesramne špekulante, borzijance in žide, ki se hočejo polastiti zlatih in dijamantnih zakladov Transvala in vsled tega dobro, pridno, krščansko ljudstvo oropati slobode. Za take ljudi naj bi se pošiljale cele armade, naj bi se žrtvovali tisoči človeških bitij, potisnile v največjo nesrečo neštivilne rodbine in opustošile cele dežele! Sramota za kneze, ki simpatujejo z Anglijo, sramota za vlado kraljice Viktorije, ki opravlja tako tolovajsko delo za brezvestne špekulante!« Takega odgovora oficijelna Anglija gotovo ni pričakovala.

Zola in minister Gallifet. Znani pisatelj Zola ne more biti srečen, ako svet vedno ne govori o njem in o njegovih »slavnih« delih. Ker se sedaj v zadnjem času ni ničesar našlo, s čimur bi se pečala javnost ali vsaj bližnja Zolova okolica, je ta mož spisal in poslal par pisem voj-nemu ministru Gallifetu, v katerih zahteva, naj se mu dovoli vstop v ministerstvo in ondi vpogled v neka pisma, ki jih je objavil neki častnik in s tem imenoval njegovega očeta tatu. Minister seveda tej prošnji ne mara ustreči, pove mu pa, da je vsebina pisem itak objavljena in da je dotični častnik že med mrtvimi. Zola sedaj bobna v svet, da se je tu dogodila velika sleparija in da igrajo važno ulogo zopet ponarejena pisma. Mož si morda želi druge Dreyfusove afere.

Socijalne stvari.

Katoliška ženska društva na Nemškem

se veselo razvijajo v raznih strokah. Sedaj imajo nemške katoliške delavke nad 40 društev, služkinje pa nad 70. Ta društva imajo mnogo hospicov, to so hiše, v katerih članice društev dobivajo stanovanje in hrano v času, ko iščejo službe. V velikih mestih na Nemškem je ustanovljenih že 14 društev za trgovske uslužbenke. V teh društvih že trgovci radi iščejo deklet, ker delujejo društva v korist trgovstvu in uslužbenkam. Dekleta na deželi so združene v marijanskih in drugih kongregacijah. To so lepi začetki socijalne ženske organizacije, katero podpira katoliško prebivalstvo, ker je prepričano o njeni potrebi.

Delavske razmere v Příbramu.

V Příbramu se koplje živo srebro. Dohodki države iz rudokopov so ostali jednaki, a od leta 1892 do letos je padlo število delavcev za 710. Letos jih je le še 4349. Pri tem je padla tudi delavska plača za 3 gld. 2 kr. na mesec. Država, kateri příbramski rudokop nese 90 odstotkov čistega dobička, je pri tem zmanjšanju delavskega števila pridobila nad 200.000 gld. na leto. Ali ne bi bila v takih razmerah tudi za tamošnje delavce boljša realna krščansko-socijalna organizacija, nego socijalna demokracija? Na prevratne socijalno-demokratske utopije pač delavstvo ne more zaupati; a treba je organizacije, ki jim polagoma zboljšuje socijalno stanje in jim brani eksistenco.

Katoliška delavska društva

so potreba nove dobe. »Katholischer Lehrerbund für Oesterreich« na Dunaju ima že čez 3500 udov. »Jednota katolických učitelů českých« ima svoj sedež v Pragi c. 570 II. in podobna »Jednota« za Moravsko ima svoj sedež v Brnu.

Slovenska Matica.

II. odborova seja v ponedeljek dne 18. decembra 1899. leta.

Navzočni gg.: Fr. Levac (predsednik); P. Grasselli, Ant. Koblar, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, Fr. Orožen, L. Pintar, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, dr. J. Starč, I. Šubic, A. Tavčar in Fr. Wiesthaler (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 15.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne in da besedo zapisnikarju, da poroča o kurentnih stvareh iz predsedništva.

Zapisnikar poroča, da je dne 6. junija t. l. v Celovcu umrl stolni prošt in predsednik »Družbe sv. Mohorja«, dr. Val. Müller. O tej priliki je Matica omenjeni družbi izrazila brzojavno svoje sožaljenje, in prosila svojega odbornika, profesorja dr. Sketa, da jo pri pogrebu zastopa. Matica je Jovanovič-Zmajeve čestitke ob praznovanju pisateljeve petdesetletnice dne 25. junija t. leta brzojavno pozdravila. Tisočletnice po Pavlu Diakonu dne 3. septembra t. l. v Starem mestu na Beneškem so se v društvenem imenu udele-

žili gospodje profesor Laharnar ter odbornika A. Koblar in S. Rutar. V Križevcih na Hrvaškem so dne 24. septembra t. l. odkrili pesniku Antonu Nemčiču spomenik. Nemčičeve slavitelje je Matica brzojavno pozdravila. Dne 10. septembra t. l. je v Novem Mestu umrl profesor Ivan Poljanec, zaslužen poverjenik Matičin. Iz predsedstva se je vdovi izrazilo pismeno sožaljenje. Zlatomašniku in slovenskemu pisatelju o. Ladislavu Hrovatu v Novem Mestu je Matica dne 24. septembra t. l. brzojavno čestitala; istotako zlatomašniku J. Torbarju, predsedniku Jugoslovanske akademije, dne 24. oktobra t. l., in prejela za to pismo zahvalo. Ob smrti pl. Karoline Bleiweisove-Trsteniške dne 5. novembra t. l., vdove po zasluženem društvenem predsedniku, je Matica pismeno sožalje izrazila obitelji in se njene pogreba udeležila po mnogobrojnih odbor-niki in društveniki.

Dva dni pozneje je umrl v Ljubljani Matičin sotrudnik profesor dr. Janko Pajk. Matica je njegovi vdovi, pisateljici Pavlini Pajkovi, izrazila pismo svoje sožaljenje, pri pogrebu pa je bila zastopana po večjem številu odbornikov in društvenikov. Pokrovitelju dr. Jos. J. Strossmayerju se je poslala ob priliki škofijske petdesetletnice dne 17. novembra t. l. iz društva pismena čestitka, kateri se je slavljenelec odzval s pismeno zahvalo. Končno je društvo svojemu večletnemu marljivemu poverjeniku, nadučitelju Josipu Vidicu, ob njegovi učiteljski stitidesetletnici dne 6. decembra t. l. pismo čestitalo.

Sklene se, da društvo podari za Prešernov spomenik znesek 100 gld., ki se ima izplačati v dveh letnih obrokih po 50 gld.

Soglasno se potrđita zapisnika o 118. odborovi seji z dne 7. junija in o XXXV. (izrednem) občnem zboru z dne 21. junija t. l.

Na ogled so tudi še zapisniki: književnega odseka z dne 6. t. mes. ter odseka za izdanje »Stenskega zemljevida slovenskih pokrajin« z dne 6. in 13. t. m. Na znanje se vzame, da se shaja omenjeni odsek vsako sredo, in da ga čaka ogromno delo.

Poročilo o letošnjih knjigah, ki se tiskajo v 3400 izvodih, ki pa radi nepričakovanih zadržkov še niso izgotovljene, se odobri. V predzadnji odborovi seji odobreni knjižni program se je moral toliko izpremeniti, da odpade za letos V. snopič dr. Štrekljevih »Slovenskih narodnih pesmij«. Zato pa izda Matica prihodnje leto te pesmi v pomnoženem obsegu. Ostale letošnje knjige bodo deloma obsežnejše, kot se je prvotno mislilo, in Matica izda za letos 80 tiskovnih pol.

Odobri se osnova in razvrstitev gradiva za knjige prihodnjega leta.

Prošnjo za državno podporo, vloženo marcija t. l., je na merodajnem mestu pospešiti.

Reši se dvoje prošenj za pripoznavanje nagrad.

Na znanje se tudi vzame poročilo knjižnega odseka o rokopisih, ki še niso določeni za objavo v prihodnjem letu.

Sklene se načelno odslej v smislu določil pravičnega reda, da se pisateljske nagrade nikomur ne izplačajo dotlej, dokler ni dotični rokopis dotiskan. Določevati nagrade je izključna stvar odbora, ki si ne da v tem oziru ničesar predpisavati.

Odobri se poročilo o poverjeništvih in poverjenikih. Matica šteje zdaj 158 samostojnih poverjeništev. Nova poverjenišstva so se osnovala za Sodražico, Stari trg pri Ložu, Škedenj s Sv. Magdaleno in Katinaro, Št. Jurij ob Taboru, Sv. Anton v Slov. goricah. Nove poverjenike so dobila poverjenišstva: Kanal, Leskovec pri Krškem, Postojna, Bohinj, Dubrovnik, Novo Mesto, Moravče, Bolc, Ajdovščina, Krško, Črni Vrh, Vozenica, Trata, semenišče v Gorici in v Mariboru. Sedež poverjeništev so izpremenili: Bohinj, Trata, Vozenica in Vransko.

Tudi v zadnji dobi se je podarilo iz društvene knjižne zaloge prav veliko knjig raznim društvom in posameznikom. Za darila je dobila Matica več zahval.

Knjižnici je prirastlo od zadnje seje 267 knjig, zvezkov in časopisov; 2 po nakupu, 76 podarjenih, 189 zamenjenih; po jeziku, kot navadno, največ slovenskih, čeških in ruskih.

Od zadnje seje je Matici pristopilo 226 udov

na novo. Za letos jih je doslej plačalo 2674, za lani 2763, za predlansko 2686.

Končno se rešita še dve prošnji za podaritev knjig in ena prošnja za prepustitev večjega števila posebnih odtiskov nekega spisa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. decembra.

(Deželni zbor kranjski) se snide k izrednemu zasedanju prihodnji petek, 29. t. m. dopoldne.

(Slovenskega Učitelja.) Glasila kršč. mislečih učiteljev in vzgojiteljev, je izšla danes prva številka z nastopno vsebino: »Naš program«, Zakaj je izšel »Slov. Učitelj?« spisal Fr. Jaklič, »Pod starim praporom«, »Posvetna in kršč. vzgoja«, »Božični večer«, listek; dalje: Dopisi, Slovetvo, Šolske vesti, Drobtine in Poziv našim somišljenikom. — List urejuje in izdaja g. Fran Jaklič, učitelj v Dobropoljah; izhajal bo 1. in 15. vsakega meseca na celi poli, cena mu je pa na leto 5 K, na pol leta 2 K 50 vin. Rokopise, naročnino in reklamacije je pošiljati odgovornemu uredništvu »Slov. Učit.« v Ljubljano. — Vzradovali smo se, ko smo prečitali prva dva članka, v katerih voditelj novega lista tako jasno, odločno in močito označi stališče novega kršč. glasila za slovensko učiteljestvo, v katerih tako krasno opiše prelepo in važno nalogo učiteljevo. — List s takimi načeli in namerami je vreden vsestranske podpore, zato vabimo tudi mi svoje somišljenike, naj s številnim naročevanjem podpro novi list, da tem krepkeje in tem uspešneje izvršuje svojo vzvišeno nalogo.

(Imenovan) je sodni tajnik dr. Ivan Babnik, ministerijalnim tajnikom v pravosodnem ministerstvu.

(Redni občni zbor »Naše straže«) se ne bo vršil, kakor je bilo naznanjeno, dne 30. decembra t. l., temveč še le meseca januarja prihodnjega leta, ker so se pojavili nepričakovani zadržki.

Načelstvo »Naše straže«.

(»Naša Straža«.) G. dr. Ivan Tavčar kot zastopnik g. Frid. Malovrha je izročil pri porotni razpravi dne 9. t. m. dogovorjeno svoto 200 K.

(Javno predavanje.) Prihodnjo sredo bode ob 1/8. uri zvečer v veliki dvorani »Katoliškega Doma« v Ljubljani predaval č. gosp. Anton Koblar. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor »Slov. kršč. soc. zveze«.

(Zmedarije na Goriškem.) Prihodnje deželno-zborske volitve v veleposestvu nikakor ne bodo našle složnih slovenskih volilcev, kakor bi bilo pričakovati ob naporu od laške strani. Na jedni strani stoji polit. društvo »Sloga«, na drugi se je pa osnoval samostojni volilni odbor »iz srede veleposestnikov«. — Kakor »Narod« poroča, so sklenili veleposestniki kandidirati ne grofa Coroninija, ampak tolminskega župana Oskar Gabrščka.

(Cerkvena vest.) V četrtek, 28. t. m., nedolžnih otročičev dan, bo v nunski cerkvi ob 8. uri zjutraj sv. maša za deležnike sv. Detinstva, popoldne ob 4. uri govor in litanije. Deležniki, kateri so pridujoči pri tej sveti maši, dobe popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

(Z Dolenjskega.) V nekoliko letih napravilo se je mnogo lepih in dobrih orgelj na Kranjskem. Izdelali so jih večinoma domači orgljarji stavbeni mojstri brata Zupan v Kamni gorici in r. Franc Goršič v Ljubljani. Ko je umrl g. Goršič, poizvedovalo se je mnogo na razne strani, komu naj bi se sedaj dela orgelj izročila in zaupala. Med tem naselil se je v Ljubljano kot naslednik r. Goršiča g. Karol Kriegl ter postavil prvo svoje delo v Dravljah nad Ljubljano. To delo ogledal in poskušal sem tudi jaz z gosp. župnikom Sajejom in smem reči, da nisem pričakoval takega dela. Ogledal sem si tudi razna dela gg. bratov Zupan, katerih ime je dobro znano tudi izven domovine. Izdelala sta uže čez 70 orgelj, toraj imata gotovo mnogo vaj in izkušnje v tej stroki. Omeniti hočem le zadnje novo delo, katero sta postavila v Sostrem. Gg. Zupanov mehanika je prav lepa in prikupljiva v teh orgljah. Glas prijeten, posebno nekateri spremeni so mi prav ugaljati. Ugodno poročilo imamo o Zupanovih orgljah tudi iz Črnuča na Goriškem in iz Peč na Kranjskem in iz drugih krajev. Toraj gospodje! Držimo se gesla »svoji k svojim« ter podpirajmo domače mojstre s tem, da jim izročamo izdelovanje orgelj. Oni pa naj bodejo tudi svesti si svoji nalogi ter

naj nas z vsakim novejšim delom bolj zadovoljijo. In tako imeli bodejo izdelovalci dovolj dela in zaslužka, cerkve pa mnogo dobrih orgelj.

Harijski.

(† Ignacij Maly,) c. kr. tržaškega namestništva svetnik v pokoju in bivši posestnik Podvinski. [Konec.] Pokojni svetnik Maly bil je pa tudi eminentno veren mož, najlepši vzor svoji družini, a tudi drugim, kateri so ga poznali. Opravljal je ves čas svojega javnega življenja in do zadnjega zdiha vestno svoje krščanske dolžnosti. Če pri pomnim, da je ta mož sleherni večer s svojo družino molil rožni venec, katera molitev je žal danes marsikateremu posvetnjaku v posmeh, je pokojniku v čast in njegovo versko mišljenje dosti označeno. Poslednja leta v pokoju zahajal je rad v hladni gorenjski zrak se okrepčevat. Nekoč vprašal je tu gospode letovičarje, razmotrivajoče razne filozofe: »Kje pa, gospoda, menite, da je največ filozofije?« — Po kratkem molku pokojnik sam povzame, rekoč: »Sv. evangelije je in ostane nam vsem naše najvišje in najpotrebnejše modroslovje, koje še ni noben starih in novih modroslovcev prekosil!« Da je bil pokojni Maly tako veren mož, zato zahvaliti se je gotovo največ moral svojemu stricu, tačasnemu vladiki Golmajerju, knezoškofu goriškemu; za svoje eminentno slovensko mišljenje in delovanje pa poleg drugih njegovih sovrstnikov osobito svojemu bratrcu Lovro Tomanu. Zadnje poletje blagega starčka Malyja ni bilo več na Gorenjsko; zdel se mu je zrak za njegovo visoko starost preoster. Kakor po slovo — rekel bi — šel je nekaj dni po letu še enkrat v svoj nekdanji okraj sežanski, v Prosek. Kako je ondotno ljudstvo čislalo in ljubilo svojega nekdanjega glavarja, pokazalo je ondotno pevsko društvo, da je starčku na večer imendana zapelo podoknico, tako rekoč »labudnico«, za katero se je starček ganljivo zahvalil. Kakor je bilo c. kr. svetnika Malyja življenje, taka je bila njegova smrt. Popolnš udan v voljo božjo — prejemši svete zakramente — zaspal je dne 27. novembra t. l. mirno v Gospodu. Sijajen bil je njegov sprevod v Trstu, kakoršnega je blagi mož-vzor zaslužil. Vsa višja oblastva v Trstu in mnogo vernega ljudstva iz okolice skazala mu je poslednjo čast. O blagem pokojniku se lahko reče, kar peva naš dični pesnik Simon Gregorčič: »Dolžan ni samo, kar veleba mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« — Blag zato naj bo možu spomin! Svetila mu večna luč! J. F.

(Za rimske romarje.) Ker bo v svetem letu mnogo katoličanov romalo v Rim, javljajo katoliški rimski listi, da ni nobeno drugo društvo, kakor le »Circolo S. Pietro« (Piazza S. S. Apostoli 49 v Rimu) od cerkvene oblasti pooblaščen, da preskrbuje stanovanja romarjem. Na to se naj obračajo, da bodo varni pred goljufijo.

(Oddaja gozdnih drevesc.) V svrhu pogozdovanja oddaja se od državnega gozdnega vrta v Celju eden milijon različne vrste iglastih drevesc po naslednji ceni in si er velja: 1000 komadov triletnih smrek 2 gld., 1000 komadov dveletnih mecesnov 2 gld., 1000 komadov dveletnih belih borov 1 gld. 50 kr., 1000 komadov dveletnih črnih borov 1 gld. 50 kr. Prijave za dobavo rečenih gozdnih drevesc sprejemata c. kr. okrajno gozdarsko nadzorstvo v Celju in c. kr. deželno gozdarsko nadzorstvo v Gradcu in sicer za pomladno pogozdovanje do 15. januarja, za jesensko pogozdovanje do 15. septembra vsakega leta. Neimovitim gozdnim lastnikom oddajo se gozdna drevesca brezplačno to je: povrniti se morajo le troški za izkapanje, zavitek in prevoznjo. Na kolka prostih prošnjah neimovitim lastnikov mora občinski urad izrečno potrditi njih neimovitost. Natanko naj se napovedo število in vrsta zahtevanih drevesc, naslov prošnjika (pošta ali žeznična postaja, kamor se drevesca pošljejo.)

(Mestna posredovalnica za delo) prične poslovati s 1. januarjem 1900. Uradovalo se bo v mestni hiši št. 27, pritličje na levo.

(Telefonskih naročnikov) je sedaj v Ljubljani 146.

(Ogenj na državnem kolodvoru.) Danes zjutraj okolu 3. ure je pričelo goreti na državnem kolodvoru v Ljubljani v neki baraki, v kateri je bilo spravljeno precej petroleja. Ljubljanska požarna bramba je takoj hitela na pomoč, a je sredi pota dobila naznanilo, da so ogenj že pogasili železnični uslužbenci.

(Pri zibanju umrl) je 19. t. m. 98 letni starček Anton Berus v nekem kraju pri Novem mestu. Pri zibanju praunuka je starček zaspal in se ni več prebudil. Našli so ga pri peči slonečega s smehljajočim obrazom.

(Hrvatski prešiči.) Iz karlovskega in vojniškega okraja je prepovedano uvažati prešiče, dovoljeno pa iz petrinjskega okraja.

* * *

(Izgnani Slovani.) Iz Breslave se poroča, da je s Poznanjskega zopet izgnanih 59 avstrijskih Poljakov. Bog ve, kaj pove nato poljski klub grofu Goluchovskemu?

(Svatje utonili) so blizu Vranika na Hrvatskem. Vozili so se s sanmi proti domu. Hlapci so bili pijani ter so zavili v — vodo. Poleg ženina utopilo se je še 11 svatov.

(Mrtva roka.) Škof Csaska na Ogerskem je na lastne stroške v Morovini sezidal cerkev, župnišče, šesterorazredno ljudsko šolo z učiteljskim stanovanjem.

(Katoliškemu vseučilišču) v Freiburgu v Švici je neznan dobrotnik daroval 10.000 frankov, s katerimi bo vseučilišče nagradilo najboljša znanstvena dela.

(Ukaz zoper podgane in miši.) Boj proti podganam in mišim je ukazal pruski železniški minister da ne bi te živalice zanesle kugo v nemško državo. V ukazu, ki je došel vsem železničnim direktorjem, opozarja minister na slučaje kužne bolezni na Portugalskem in v Rusiji. Ker podgane in miši baje posebno razširjajo kugo, in ker ni nobenega drugega sredstva zoper nje, ukazuje minister, da se naj ta zverjad po pristaniščih, žitnih skladiščih, kletih, kanalih itd. strogo nadzira, oziroma uničuje. Predno se pokaže kuga pri ljudeh, se navadno opazuje, da trumoma poginjajo podgane in miši. Ako bi se v kakem skladišču ob postajah opažalo tako sumljivo številno poginjanie miši in podgan, treba takoj obvestiti poklicane organe, da potrebno ukrenejo.

(Mačja smrt.) V Adrijanu v deželi Midrigan je strašno veliko maček. Na 1100 prebivalcev pride 5500 maček, torej tri na jednega človeka, kar je vendar preveč. Občinski svet je ukazal splošno mačjo smrt, in vse je šlo v boj zoper mačke. Mački so besni, se pogumno branijo in skrivajo po luknjah.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vrhniki.) Na Vrhniki so se odkupili v korist družbe sv. Cirila in Metoda od voščil za praznike in novo leto gg. dekan Gantar in kapelana Bernik in Karlin ter rodbine: Brilajeva, Grudnova, Gab. Jelovšekova, Maks Jelovšekova, Kotnikova na Brdu, Korenčanova, Leustikova, dr. Maroltova, Teršarjeva, Ivan Tomšičeva, Mihael Tomšičeva, Vidičeva in dr. Weiblova.

Narodno gospodarstvo.

Ruska žitna konkurenca

zna postati po novem letu občutljivejša v Avstriji, nego je bila lani. Uradno se razglašja, da je žetev letos na Ruskem zelo dobra, le v dveh okrajih je vreme delalo škodo, drugače je povsod več pridelka, nego lani. Škodljivi mrčes ni naredil posebne škode.

Preobrat na svetovnem trgu

bodo naredile nove železnice. Sibirska železnica bo približala Kitajsko Evropi. Kitajski delavci, ki delajo za tako nizko plačo, kakor nobeni drugi, so se doslej zatekali v Ameriko, a so Amerikanci naredili stroge postave proti kitajskim izseljencem v korist domačim delavcem. Kitajskega ljudstva je na stotine milijonov, katero komaj čaka, da se mu odpre pot na zapad. Iz Azije so hodili narodi že od nekdaj v Evropo. Preseljevanje narodov je preplavilo evropske pojane z azijskimi četami. Rusi delajo sedaj s sibirsko železnico pač most sebi do kitajskih trgov, a po tej železniški zvezi se bodo usule čete kruhalačnih Kitajcev tudi v Evropo. Nove železnice, ki se snujejo v Afriki, bodo tudi afriški trg izpremenile, in ga spravile v čisto novo zvezo z Evropo. S tem novim faktorjem bodo morali kmalu računati evropski kmetje, obrtniki in delavci.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. decembra. Wittek je prevzel nalogo sestaviti novo uradniško ministerstvo. Cesar imenuje ministerstvo še preden v soboto odpotuje v Wallsee.

Dunaj, 22. decembra. Pravosodni minister Kindinger se vrne v Trst kot predsednik nadsodišča. — Nadškof Skrbensky in posl. Javorski sta bila v avdienci pri cesarju.

Praga, 22. decembra. Izvrševalni odbor nemško-liberalnih čeških poslancev povabi še pred zasedanjem deželnega zbora svoje poslance posvetovati se, ali se vdeležijo zasedanja češkega deželnega zbora ali ne.

Vojska v Južni Afriki.

Najnovejši poraz generala Frencha pri Arundelu, ki ni bil mnogo manjši nego poraz tovariša Gatacre, skušajo angleški oficijelni krogi kar prezreti, da bi se »po nepotrebnem« ne razburjalo javno mnenje. Sicer se pa Buri in njih zavezniki Holandci kaj malo zmenijo za to in so popolno zadovoljni z uresničevanjem Krügerjeve prerokbe, ki je odgovoril na pripombo, da imajo Buri premalo topov: »Topove nam privedo Angleži!« Sedaj so se toraj tudi Holandci preskrbeli s to potrebnostjo vsaj tako dolgo, dokler jim Angleži ne »poklonijo« drugih.

Novi generalissimus maršal Roberts odpotuje še le 29. t. m. iz Londona na oni ladiji, s katero se je vozil poraženi Buller. Vendar je pa že sedaj izdal nekaj povelj generalom na bojišču, mej katerimi — mimogrede omenjeno — ni nobenega več, ki bi se ne bil proslavil s — porazom. Zavedal je mej drugim »junakoma« Gatacre in French, naj nemudoma odrineta v De Aar ter tam čakata nadaljnih povelj. Istotako mora čakati njegovega prihoda general Buller, pod čegar poveljstvom je padel pri Tugeli sin novega vrhovnega poveljnika.

Omeniti bi bilo le še to, da je vlada »povabila« angleške naselnike v Kaplandu, naj primejo za orožje in gredo nad Bure. No, za orožje bodo prijeli tudi drugi Kaplandci, a ne v angleško korist. Sicer pa kaplanski Angležev prav nič ne mika to »vabilo«, kakor je razvidno iz pisave njih časopisja.

Berolin, 22. decembra. Frankfurt. Zeitung poroča, da je Angleška pripravljena v načelu za mirovna pogajanja ter upa, da jih bo po vspehih, katerih pričakuje od novega poveljstva, tudi mogoče častno pričeti.

London, 22. decembra. »Times« pridenjajo včerajšnjo vojaško kritiko z besedami: Z bojišča nam pošiljajo zelo malo poročil. Burski voditelji so brezdvomno bolje poučeni o položaju nego mi v Londonu. Gotovo je le, da je položaj angleške armade skrajno resen. Pred vsem manjka transportnih sredstev. — Tu pričakujejo, da bo general White znova poskusil pobegniti iz Ladysmitha, ker ako tega kmalu ne stori in se mu poskus ne ponesreči, je izgubljen.

London, 22. decembra. »Times« poročajo iz Modder-Rivera 16. t. m. dop.: Do sedaj ni bilo tu nikakih nadaljnih prask. Danes sta oba sovražna tabora naznanila število ujetih in ranjenih vojakov.

London, 22. decembra. Dopisnik »Standarda« trdi, da je v bitki pri Magersfonteinu padlo 960 Angležev, toraj precej več nego se je prvotno poročalo.

Umrli so:

V bolnišnici:

18. decembra. Marija Hauptman, ddnarica, 63 let, jetika. — Ivan Mojskero, mesar, 45 let, peritonitis perforativa.

Cena žitu na dunajski borzi dné 21. decembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	gl. 8.12 do gl. 8.13
Rž za pomlad . . .	» 6.79 » » 6.80
Tursica za maj-junij . . .	» 5.28 » » 5.29
Oves za pomlad . . .	» 5.39 » » 5.40

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsijju	Vetrovi	Nebo	Podavina v 24 urah v mm.
21	9. zvečer	746.7	—8.4	p. m. jvzh. del. jasno		
22	7. jutraj	746.8	—8.6	p. m. jug. del. jasno		1.4
	2. popol.	747.0	—6.2	sr. jug. del. oblak.		

Srednja včerajšnja temperatura —8.7 normale: —2.2°.

Posamezne številke „Slovenca“

v Ljubljani

so na prodaj

razun v upravnistvu lista Kopitarjeve ulice 2, še v naslednjih trafikah tobaka:

Pred škofijo št. 13. pri g. Štefetu;
na trgu sv. Jakoba št. 6. pri g. Gr. Podrekarju;
na Dunajski cesti št. 14. pri g. Fr. Blaž-u;
na Rimeki cesti št. 20. pri g. Jos. Sušnik.

Vesele božične praznike

in veselo srečno novo leto vošči vsem svojim dobrotnikom, prijateljem in znancem

Josip Korošec

987 1-1

v Gradu. Brokmanske ulice št. 51 A.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost.

726 50-47

Koledar

katol. tiskovnega društva za l. 1900,

krasno vezan, z jako zanimivo in rabno vsebino, z vrtnim koledarjem, z imenikom učencev, z zapisnikom holnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v »Katol. Bukvarni« 1 gld. 20 kr. Udom tiskovnega društva je brezplačen.

SLOVENC!
pristopajte k
„Naši straži“!

Razpis.

Za popravilo podružne cerkve na Logu, župnija Brezovica pri Ljubljani, oddala se bodo: zidarska, kleparska, mizarska, steklarska in pleskarska dela podjetnikom, ki so opravičeni dela izvrševati.

Kdor želi delo prevzeti, pošlji svojo ponudbo

do dné 8. januarija 1900 opoldne

podpisnemu stavbenemu odboru ter priloži 10% varščino. Načrti in proračun so med tem časom vsak dan na vpogled v župnišču na Brezovici. Stavbeni odbor si pridržuje pravico izbrati si ponudnika. Ponudbe naj se glasé za posamezna razpisana dela, ali tudi skupno.

Pripominja se, da stavbeni odbor sam preskrbi za zidarska dela: material, vožnjo in tlako.

Stavbeni odbor na Brezovici za cerkev na Logu,
dné 30. novembra 1899.

961 1-1

Telefon št. 135.

Kupuje in prodaja vse zdej zaznamovane etekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet št. 847 533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 22. decembra.

Skupni državni dolg v notrah	98 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 » 25 »
Avstrijska zlata renta 4%	115 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%	98 » 25 »
Ogerska zlata renta 4%	115 » 40 »
Ogerska krona renta 4%	94 » 40 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	921 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	372 » — »
London vista	121 » 37 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 07 1/2 »
20 mark	11 » 81 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 66 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 70 »
C. kr. cekni	5 » 72 »

Dne 21. decembra.

4% državne srečke l. 1863, 250 gld.	167 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 45 »
Tisne srečke 4%	137 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	— » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » — »
Prijoritete obveznice državne železnice	207 » 75 »
» » južne železnice 3%	163 » 60 »
» » južne železnice 5%	119 » 25 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. 15 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 10 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 25 »
St. Genois srečke, 40 gld.	85 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	90 » — »
Ljubljanske srečke	25 » 75 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 » 75 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	2030 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	412 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	65 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	97 » — »
Montanska družba avstr. plan.	267 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	204 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.